

Sygn. akt V KK 248/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Marian Buliński (sprawozdawca)

SSN Andrzej Ryński

Protokolant Katarzyna Wępa

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Aleksandra Herzoga,
w sprawie J. D.

skazanego z art. 178a § 1 kk,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 19 października 2016 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego
na niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 24 lutego 2016 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy, działając na podstawie art. 335 § 1 k.p.k., wniósł o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i orzeczenie uzgodnionej z J. D. kary 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 2, zakazu prowadzenia pojazdów

mechanicznych na okres roku, świadczenia pieniężnego w kwocie 300 złotych na cel wskazany przez Sąd, zaliczenie okresu zatrzymania na podstawie art. 63 § 1 k.k., a nadto o zasądzenie od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania i opłaty, zarzucając mu, że:

„w dniu 09 kwietnia 2015 roku w W. na ulicy Ś. kierował samochodem m-ki A. o nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości (wynik I 0,44 mg/l, wynik II 0,40 mg/l w wydychanym powietrzu);

tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.”.

Sąd Rejonowy w W., uwzględniając złożony w trybie art. 335 § 1 k.p.k. wniosek, wyrokiem z dnia 24 lutego 2016 r. [II K (...)]

„I. uznał oskarżonego za winnego czynu opisanego w części wstępnej wyroku, to jest przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 178a § 1 k.k. wymierzył mu karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. warunkowo zawiesił oskarżonemu wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres 2 (dwóch) lat próby;

III. na podstawie art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 (jednego) roku;

IV. na podstawie art. 49 § 1 k.k. w związku z art. 4 § 1 k.k. orzekł od oskarżonego świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu P. wysokości 300 (trzysta) zł;

V. na podstawie art. 63 § 1 k.k. w związku z art. 4 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności w przypadku jej wykonania zaliczył oskarżonemu okres jego zatrzymania w dniu 09 października 2015 r.;

VI. na podstawie art. 63 § 2 k.k. w związku z art. 4 § 1 k.k. na poczet orzeczonego środka karnego zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 9 października 2015 r. do dnia 25 lutego 2016 r.;

VII. na podstawie art. 627 k.p.k. oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w wysokości 70 zł oraz wymierzył opłatę w kwocie 60 zł.”.

Wyrok ten, niezaskarżony przez żadną ze stron, uprawomocnił się w dniu 12 marca 2016 r.

W dniu 19 sierpnia 2016 r. Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny złożył kasację od tego wyroku na niekorzyść skazanego, zarzucając temuż orzeczeniu:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 6 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na błędnym przyjęciu, że popełnienie przez oskarżonego w dniu 09 kwietnia 2015 r. zarzucanego mu przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. nie budzi wątpliwości i w uwzględnieniu uzgodnionego z nim wadliwego wniosku prokuratora o wymierzenie kary bez przeprowadzenia rozprawy, co w konsekwencji doprowadziło do rażącego naruszenia prawa materialnego, a to art. 4 § 1 k.k. poprzez jego niezasadne zastosowanie, a będące następstwem nieuprawnionego przyjęcia, iż w czasie orzekania obowiązywała ustawa inna niż w czasie popełnienia przez oskarżonego przestępstwa i jako względniejszą dla niego należało zastosować ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym do dnia 18 maja 2015 r., pomimo, iż przypisanego mu czynu oskarżony dopuścił się w dniu 09 października 2015 r., a zatem pod rządami ustawy Kodeks karny w brzmieniu nadanym mu ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 396), która weszła w życie w dniu 01 lipca 2015 r.”.

W oparciu o to skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie przed Sądem Najwyższym prokurator Prokuratury Krajowej poparł złożoną kasację.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Bezspornie skarżący ma rację, że fakt złożenia przez prokuratora wniosku o rozpoznanie niniejszej sprawy na podstawie art. 335 § 1 k.p.k., obligował sąd do rozważenia, czy zachodzą warunki umożliwiające rozpoznanie sprawy we wnioskowanym trybie, w szczególności o charakterze formalnym.

Jednym z warunków, od których spełnienia - zgodnie z treścią art. 335 § 1 k.p.k. - staje się dopiero dopuszczalne (wskazane w tym przepisie) konsensualne

zakończenie postępowania, jest ustalenie (w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy), że okoliczności popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu przestępstwa nie budzą wątpliwości. Niespełnienie tego warunku (podobnie jak pozostałych w tym przepisie określonych) wyłącza możliwość rozpoznania sprawy w ten sposób i implikuje konieczność - zgodnie z treścią art. 343 § 7 zdanie 1 k.p.k. - zwrotu sprawy prokuratorowi.

Odnosząc powyższe uwagi na grunt przedmiotowej sprawy, a w szczególności zarzucanego oskarżonemu przez prokuratora przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. stwierdzić należy, iż kierując niniejszą sprawę na posiedzenie zmierzające do merytorycznego ukończenia postępowania w trybie konsensualnym, sąd zobligowany był w szczególności do zweryfikowania, w oparciu o zebrany materiał dowodowy, prawidłowości opisu czynu, który zawarł we wniosku o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego oskarżyciel publiczny, w tym danych o czasie i miejscu przypisanego oskarżonemu przestępstwa.

Analiza akt postępowania II K (...) Sądu Rejonowego w W. prowadzi do bezsprzecznego wniosku, iż do popełnienia przez oskarżonego przypisanego mu występku przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji faktycznie doszło w dniu 09 października 2015 roku, nie zaś w dniu 09 kwietnia 2015 roku, jak wadliwie zarzucono oskarżonemu na etapie prowadzonego w tej sprawie postępowania przygotowawczego, a następnie wadliwość tę powielono we wniosku oskarżyciela publicznego o skazanie z dnia 07 grudnia 2015 roku.

Poczynione w powyższym zakresie stwierdzenie negatywne, winno z kolei motywować sąd orzekający do zwrotu sprawy prokuratorowi, jak wskazano na stronie poprzedzającej.

Zważyć bowiem należy, iż immanentną część wniosku oskarżyciela publicznego z dnia 07 grudnia 2015 roku stanowiły warunki ukarania uzgodnione z oskarżonym w dniu 30 listopada 2015 roku, których całościowa analiza prowadzi do wniosku, iż zostały ukształtowane w oparciu o przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym do dnia 18 maja 2015 roku, a zatem uwzględniającym wadliwie określoną datę czynu będącego przedmiotem postępowania.

Na zastosowanie we wniosku prokuratora przywołanej regulacji prawnej wprost wskazuje uzgodnienie poczynione z oskarżonym odnośnie określonego w art. 42 § 2 k.k. środka karnego *zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych*, konsensualnie ukształtowane na okres 1 roku, podczas gdy ustawą z dnia 20 marca 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 541), art. 42 § 2 k.k. otrzymał nowe brzmienie, obligujące sąd od dnia 18 maja 2015 roku, do orzekania określonego w tym przepisie zakazu na okres nie krótszy niż 3 lata.

W efekcie zaaprobowania wadliwego wniosku prokuratora, orzekający w tej sprawie w dniu 24 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy w W. uznał, iż w chwili orzekania obowiązywała ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa (dzień 09 kwietnia 2015 roku), a co za tym idzie i w myśl art. 4 § 1 k.k., zasadnym jest zastosować na gruncie zawisłej przed nim sprawy ustawę obowiązującą poprzednio (to jest ustawę Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym do dnia 18 maja 2015 roku), jako względniejszą dla oskarżonego J. D.

Wadliwość zastosowanego w powyższym zakresie art. 4 § 1 k.k. jest oczywista, skoro zarówno w chwili popełnienia przestępstwa będącego przedmiotem postępowania (dzień 09 października 2015 roku), jak i w chwili orzekania (dzień 24 lutego 2016 roku), obowiązywała jedna i ta sama ustawa, to jest ustawa Kodeks karny w brzmieniu nadanym mu ustawą z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 396), która, poza nielicznymi jednostkami redakcyjnymi, weszła w życie w dniu 01 lipca 2015 r.”.

Powyższe prowadzi do konstatacji, że Sąd orzekający, aprobując wadliwy wniosek prokuratora i rozpoznając go, mimo braku podstaw do jego uwzględnienia, rażąco naruszył przepisy prawa procesowego (art. 343 § 6 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k.), a w konsekwencji wydał wyrok z rażącym i mającym istotny wpływ na treść orzeczenia, naruszeniem prawa materialnego art. 4 § 1 k.k.

Z tych względów zaskarżony wyrok należało uchylić i sprawę przekazać Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

R. G.

